

**ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН 2020-2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ 2021-2024 ОНЫ ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ**

2024 оны 10 дугаар сарын 15

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР

Бүгэц	Дугаар	Агуулга	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	Суурь түвшин		Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин	Хувь
							Он	Түвшин			
Зорилго	1	Коронавирусын халдвар /ковид-19/-ын цар тахлын үед боловсролын үйл ажиллагааг тасралтгүй хүргэж, тахлаас үүдэлтэй гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний бэлэн байдлын хангалт 2019 онд 80.0 хувь байсныг 2024 онд 90.0 хувьд хүргэнэ.	Гамшгийн үеийн бэлэн байдлын нөөцийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	Хандив 4377.3 УТХО 1795.7	2021	82	90	Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний бэлэн байдлыг хангах, Коронавируст халдварт өвчний үед эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөцийн нэмэгдүүлэх хүрээнд Эрүүл мэндийн сайдын 2023 оны А/211 дүгээр тушаалын дагуу 46 нэр төрлийн эм, 39 нэр төрлийн эмнэлгийн хэрэгсэл, 11 нэр төрлийн хувийн хамгаалах хэрэгсэл, 6 нэр төрлийн тоног төхөөрөмж, 4 нэр төрлийн оношлуур, 7 нэр төрлийн ариутгал халдваргүйтгэлийн бодисыг бүрдүүлж гамшгийн үеийн бэлэн байдлыг хангаж байна. Гамшгийн үеийн нөөцийн хангалт 2021 онд 85.0 хувь байсан бол 2024 онд 91.2 хувьтай болж 9.2 хувиар өссөн.	100
			Теле хичээл тогтмол судлан үзэж буй сурагчдын эзлэх хувь	хувь	2021-2024		2023	85	95		
Зорилт	1.1	Коронавирусын халдвар /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх хариу арга хэмжээний санхүүжилтыг нэмэгдүүлнэ.	Нэмэгдсэн санхүүжилтийн хэмжээ	Сая.төг	2021-2024	УТХО 13586.8 Хандив, тусламж 3405.2	2021	385.0	535.0	2021-2024 онд 16992.0 сая төгрөгийг Коронавирусын халдвар /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх хариу арга хэмжээний санхүүжилтийг авсан байна.	100
Арга хэмжээ	1.1.1	Улирлын томуугийн эсрэг дархлаажуулалтын хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх.	Эрсдэлт бүлгийн хүн амын хамрагдалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 300.0	2021	83.5	90	Улирлын томуугийн дархлаажуулалтад аймгийн хэмжээнд 2-5 насны хүүхэд, жирэмсэн эмэгтэйчүүд, 65-аас дээш нас, архаг хууч өвчтэй ахмадууд, эрүүл мэндийн байгууллагын ажилчид нийт эрсдэлт бүлгийн 21350 хүн амыг хамруулахаас 18862 хүн амыг хамруулж хамрагдалт 88.3 хувьтай болсон байна. Жил бүр улирлын томуугийн дархлаажуулалт хийгдснээрээ 2022 онд амьсгалын замын халдварт өвчин 5258 бүртгэгдэж байсан бол 2024 онд 1380 болж 3,8 дахин буурсан байна	100

1.1.2	Шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдвараас урьдчилан сэргийлэх, тандалтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах.	Гамшгийн үеийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 8584.0, Хандив 2665.2	2021	80	90	2021-2023 онд Коронавирусын халдварын нийт 15919 тохиолдол бүртгэгдэж, орон нутгийн хэмжээнд Covid-19 вирусийн арьфа, дельта, омикрон хувилбарын 6 давалгаа явагдсныг тандалтаар илрүүлж хариу арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн. Халдварын дэгдэлтийн үеүүдэд тохиолдол бүрийн тандалт судалгаагаар хавьтал нийт 81471 хүнийг хяналтад авч, түргэвчилсэн шинжилгээ болон баталгаажуулах шинжилгээнд хамруулж хавьтлын хяналтыг хийж ажилласан. 2022 оноос Томуугийн харуулдан тандалтын тогтолцоонд коронавирусын халдварын тандалтыг нэгтэн хариу арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж үйл ажиллагааг тогтмолжуулсан. 2024 оны эхний 9 сарын байдлаар коронавирусын халдварын тохиолдол бүртгэгдээгүй байна. Томуугийн харуулдан тандалтын тогтолцоогоор 2024 оны 40 дэх 7 хоногийн байдлаар шинээр эмнэлэгт хэвтэгсдийн дунд эзлэж АЗЦХХ-ын шалтгаантай өвчтний хувь 15,3 хувиар, нийт эмнэлэгт хэвтэгсдийн дунд эзлэх АЗЦХХ-ын шалтгаантай өвчтний хувь 0,7 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна. Томуу, Томуу тест өвчний тархалтын түвшин “Улирлын томуу, томуугийн цартахлын хүндрэлийн үнэлгээгээр “Идэвхжлийн түвшин”-д байна. 2021 онд гамшгийн үеийн тоног төхөөрөмжийн хангалт 80.0 хувьтай байсан бол 2024 онд Гамшгийн үеийн бэлэн байдлын нөөцийн хангалт 91.2 хувьтай болж 11.5 хувиар өссөн байна.	100
	Гамшгийн үеийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэлийн нөөцийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 2927.2, Хандив 740.0	2021	55	60	2021-2024 онуудад аймгийн эрүүл мэндийн салбарт 3.667.3 сая төгрөгний үнэ бүхий хамгаалах хувцас хэрэгсэл, урвалж, оноолуур, ариутгал халдваргүйтгэлийн бодисыг авч COVID-19 вирусын цар тахлын дэгдэлт, гамшгийн үеийн нөөцийн бэлэн байдлыг нэмэгдүүллээ. Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг чадавхижуулах зорилгоор нийт давхардсан тоогоор 526 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд гамшгийн үеийн тусламж үйлчилгээ, эм эмнэлгийн хэрэгсэлийн чиглэлээр сургалтуудыг зохион байгуулж, эм эмнэлгийн хэрэгсэлийн бэлэн байдалд үнэлгээ хийлээ. "Гамшгийн үеийн сэтгэц-нийгмийн дэмжлэг үзүүлэх" говийн бүсийн бүсчилсэн танхимын сургалтад 20 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, Осголт, хөлдөлтийн үед авах арга хэмжээ, Угаарын хийн хордлогын үеийн эмнэлзүй, авах арга хэмжээ цахим сургалтад 45 эмч, эмнэлгийн ажилтныг тус тус хамруулж мэдлэгийг дээшлүүллээ. Гамшгийн үеийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэлийн нөөц 93 төрөл байна. 2024 онд гамшгийн үеийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэлийн нөөцийн хангалт 90.7 хувьтай болж 35.7 хувиар өссөн байна.	100	
1.1.3	Арга хэмжээ: Нэгдсэн эмнэлгийг коронавируст халдвар/covid-19/-ын оношилгооны PCR шинжилгээний тоног төхөөрөмжөөр хангах.	тоног төхөөрөмжийн тоо	тоо	2021-2024	УТХО 1771,8	2021	1	1	2021 онд аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн Молекул биологийн лабораторийг шинээр байгууллаа. Лаборатори нь хамгийн сүүлийн үеийн дэвшилтэд технологи бүхий өндөр хүчин чадалтай ПГУ уншигч, нуклейн хүчил ялгах аппаратаар SARS-COV-2 илрүүлэх шинжилгээг хийж хариуг гарган үйлчилгээний хүлээгдлийг арилган, халдварыг эрт илрүүлж байна. Нийт 4048 хүний сорьцонд SARS-COV-2 илрүүлэх шинжилгээг хийж эерэг илрүүлэлт 1378 буюу 34,0%-тай байна. Урвалж бодисоор бүрэн хангасан.	100

1.1.4	Гамшгийн үед ажиллах мэргэжлийн анги, бүрэлдэхүүнийг сурган дадлагажуулах.	Сурган дадлагажуулсан бүрэлдэхүүний тоо	тоо	2021-2024	УТХО 2.3	2021	55	55	2021 онд Коронавирусын өвчлөл дэгдсэнтэй холбоотойгоор Монгол улсын Шадар сайдын “Үнэлгээ хийх аргачлал батлах тухай” тушаалын дагуу болзошгүй гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн салбар хоорондын мэдээлэл солилцох хариу арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулах явцын үнэлгээг аймгийн хэмжээнд хийж Улсын онцгой комисст хүргүүлээ. Улсын онцгой комиссоос аймгийн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвийн мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүн 80 эмч мэргэжилтнүүдэд сургалт зохион байгуулсан. 2022-2024 оны хооронд Гамшгаас хамгаалах хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32,1 дэх заалт, Монгол улсын засгийн газрын 2011 оны 339, 340 тогтоолын дагуу газар хөдлөлтийн гамшгаас урьдчилан сэргийлэх бэлтгэл бэлэн байдлыг хангах зарлан мэдээллэх дохиоллоор ажиллах дадлага сургуулилтад 10 автомашин, 242 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн, ажилчид бэлэн жагсаж сурган дадлагжсан. Нийт сурган дадлагжсан бүрэлдэхүүний тоо давхардсан тоогоор 342 болсон байна.	100	
		Сурган дадлагажуулсан мэргэжлийн ангийн тоо бүрэлдэхүүний тоо	тоо	2021-2024	УТХО 1.5	2021	2	2	2021 онд Коронавируст халдварын үед ажиллах шуурхай хариу арга хэмжээний 5 багийг томилон эмнэлэг дэлгэх, эмнэлэг нүүлгэн шилжүүлэх нэгдсэн төлөвлөгөөг гаргаж Луус сумыг түшиглэн эмнэлэг дэлгэх сургалтыг онлайнаар зохион байгуулж нийт 65 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн хамрагдлаа. 2022-2024 онуудад Эрүүл мэндийн албаны штаб, Мэргэжлийн ангийн гишүүд бүрэн бүрэлдэхүүнээрээ гамшгийн бэлэн байдалд ажиллаж аранзны үзлэг болон сургалтад мэргэжлийн 2 анги оролцож нийт 66 бүрэлдэхүүн хамрагдсан. Нийт давхардсан тоогоор 2 мэргэжлийн ангийн 200 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн хамрагдлаа.		
	1.1.5	Цахим шилжилт, туршилтыг ерөнхий боловсролын 8 сургуульд нэвтрүүлэх	нэвтрүүлсэн сургуулийн тоо	тоо	2021-2024		2023	6	8		
	1.1.6	Багш нарыг зөөврийн компьютерээр бүрэн хангах	зөөврийн компьютерээр хангагдсан багш нарын хувь	хувь	2021-2024		2023	95	100		
	1.1.7	Цахим платформ ашиглан багш сурагчдыг сургалт арга хэмжээнд хамруулах	Арга хэмжээний тоо	тоо	2021-2024		2023	8	10		
сурагчдын хамралтын хувь			хувь	2021-2024		2023	70	75			
2. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО											
Зорилго	2	Хүний хөгжлийн үзүүлэлт 2019 онд 0.689 байсныг 2024 онд 0.719 хувьд хүргэнэ.	Хүний хөгжлийн үзүүлэлт	Индекс	2021-2024			0.711	0.719	хамааралгүй	
2.1. Эрүүл мэнд											
Зорилго	2.1	Хүн амын дундаж наслалт 2019 онд 74.03 байсныг 2024 онд 75-д хүргэнэ.	Хүн амын дундаж наслалт	тоо	2021-2024	-	2021	74.25	75	2021 онд аймгийн хүн амын дундаж наслалт 74.61 байсан бол 2024 онд хүн амын дундаж наслалт 74.7 болсон.	
			эрэгтэй, эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүү	тоо	2021-2024	-	2021	7.8	7.5	2021 онд эрэгтэй хүний дундаж наслалт 71.54, эмэгтэй хүний дундаж наслалт 79.51, 2022 онд эрэгтэй хүний дундаж наслалт 70,9, эмэгтэй хүний дундаж наслалт 80, 2023 онд эрэгтэй хүний дундаж наслалт 71.27, эмэгтэй хүний дундаж наслалт 80.03 болж эрэгтэй эмэгтэй хүний дундаж наслалтын зөрүү 8.76 байна.	

Зорилт	2.1.1	Халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэлт 2019 онд 57.8 байсныг 2024 он гэхэд 67.4 хувьд хүргэнэ.	Эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 6667.5, Төсөл 30.0, ОНХС 40.0, ЭМДС 1113.3	2021	60	67.4	Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэгт артерийн гипертензи, чихрийн шижин хэв шинж -2, хөх, умайн хүзүүний өмөнгийн үзлэгүүдийг хийснээр 2021 онд эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь 64.9 хувьтай байсан бол 2023 онд 87,5 хувьтай болж 24,7 хувиар өссөн байна. 2024 оны эхний 9 сарын байдлаар халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалт 54.4 хувьтай байна.	80.7
Арга хэмжээ	2.1.1.1	Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг өргөтгөх чиглэлээр “Эрүүл мэндийг дэмжих төв”-ийг байгуулах	Эрүүл мэндийг дэмжих төвийн тоо	тоо	2021-2024	УТХО 2706.0	2021	-	1	Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг өргөтгөх чиглэлээр 2022 онд “Эрүүл мэндийг дэмжих төв”-ийг аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт байгуулж 1,152,2 тэрбум төгрөгийн тоног төхөөрөмжөөр ханган 347,8 сая төгрөгийн засвар үйлчилгээ, 35,626,3 төгрөгийн тавилга, эд хогшлийн хангалт хийж үйлчлүүлэгчид ээлтэй орчинг бүрдүүлэн ажиллаж байна. Эрүүл мэндийг дэмжих төв ашиглалтад орсонтой холбоотойгоор зорилтот насны иргэдийн багцийн үзлэгийг хамхуулах үйл ажиллагааг 2022 оны 5 дугаар сарын 1-ний өдрөөс аймгийн хэмжээнд эхлүүлж 2024 оны 9 дгээр сарын байдлаар 18-аас дээш насны нийт 9098 иргэнд буюу хамрагдвал зохих хүн амын 29.7%-д урьдчилан сэргийлэх эрт илрүүлэг үзлэг хийсэн байна.	100
	2.1.1.2	Иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгож, “Эрүүл мэндээ дээдлэгч иргэн”, “Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага”-ын тоог нэмэгдүүлэх.	Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага, иргэний тоо	тоо	2021-2024	УТХО 4.6	2021	35	49	2021-2024 оны хугацаанд хүн амд эрүүл мэндийн боловсрол олгох мэдээлэл, сургалт сурталчилгааны ажлыг календарчилсан төлөвлөгөөний дагуу хийж 52 сэдэв, чиглэлийн хүрээнд нийт давхардсан тоогоор 112058 иргэнийг хамрууллаа. “Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага, хамт олон, иргэн, өрх гэр бүл”-г шалгаруулах болзол, журмын дагуу үйл ажиллагааг зохион байгуулан ажилласанаар 2021 онд Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага, хамт олон 16 байсан бол 2024 оны байдлаар Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага 49, эрүүл мэндээ дээдлэгч иргэн 22 болсон.	100
				Зорилтот бүлгийн иргэдийн үзлэгт хамрагдалтын хувь	хувь	2021-2024	Төсөл 4.5, ЭМДС 1113.3	2021	47	54	2021 онд аймгийн хэмжээнд 12563 халдварт өвчлөл бүртгэгдэж байсан бол 2024 оны 9 сарын байдлаар 224 халдварт өвчин бүртгэгдэж 12339-өөр буурсан байна. 10000 хүн амд ногдох халдвар өвчний түвшин 2021 онд 2681.2 байсан бол 2024 онд 48.0 хувь болж буурлаа. Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэгт артерийн гипертензи, чихрийн шижин хэв шинж -2, хөх, умайн хүзүүний өмөнгийн үзлэгүүдийг хийснээр 2021 онд эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь 64.9 хувьтай байсан бол 2023 онд 87,5 хувьтай болж 24,7 хувиар өссөн байна. 2024 оны эхний 9 сарын байдлаар халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалт 54.4 хувьтай байна.

2.1.1.3	Хүн амыг урьдчилан сэргийлэх үзлэгт, зорилтот бүлгийн иргэдийг зонхилон тохиолдох халдварт, халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэг үзлэгт жил бүр хамруулах.	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан хүн амын эзлэх хувь	хувь	2021-2024	УТХО 2108.1, Төсөл 25.5, ОНХС 40.0	2021	33.3	34.0	2021-2024 онд нийт 623389 хүнд үзлэг хийгдсэнээс 224567 хүнд урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг хийж 36.0 хувьтай байна. Гадаад хамтын ажиллагаа, компани ажлын хүрээнд 2021 онд Улаанбаатар хотын Лев-Мед ХХК-ны эмнэлэгтэй хамтран 5 суманд 3344 иргэдэд явуулын нарийн мэргэжлийн амбулаторийн үзлэг, 2022-2024 онд Монголын сумын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний холбоо болон аймгийн ЗДТГ-тай хамтарсан үзлэгт 1588, хүн амын нас хүйс эрүүл мэндийн эрсдэлд суурилсан халдварт болон халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг үзлэгт 25499, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвтэй хамтран томуугийн дархлаажуулалтын үзлэгт 18863, улаанбурхан улаануудын нэмэлт дархлаажуулалтын үзлэгт 4459, өвөлжилтийн нөхцөл байдал хүндэрч зудын гамшгийн өндөржүүлсэн бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдуулан 14 сумдад зохион байгуулсан үзлэгт 2096, Улсын Нэгдүгээр төв эмнэлэгтэй хамтарсан багц үзлэгт 1083 иргэнийг тус тус хамрууллаа. Үзлэгээр нийт давхардсан тоогоор 56932 иргэнд эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг зохион байгуулж, элэгний хавдар, элэгний цирроз, сүрье, ковидын дархаах хам шинж, уушигны хавдар зэрэг эрсдэлт бүхий өвчлөлийг илэрүүлэн 3 дахь шатлалын эмнэлэгт шилжүүлэн эмчилгээ оношилгоог хийлээ. 2021 онд эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг 33.3 байсан бол 2024 оны эхний 10 сарын байдлаар 35.8 хувь болж 2.7 хувиар өссөн.	100
2.1.1.4	Өвөр Монголын өөртөө засах орны уламжлалтын эмчилгээ, оношлогооны эмч нарын үзлэгийг орон нутагт зохион байгуулах.	Орон нутагт үзлэг зохион байгуулсан эсэх	Тийм 1, Үгүй 0	2021-2024	-	202	-	1	2023 оны10 дугаар сарын 23 –ны 01/ 1340 дугаартай аймгийн засаг даргын албан бичгийг Өвөр Монголын өөртөө засах орны Баяннуур аймгийн Ардын засгийн ордонд явуулсан бөгөөд зөвшөөрөл олгогдоогүй гэдэг шалтгаанаар ирээгүй болно. Дахин Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 11 дүгээр сарын 02 –ны өдрийн 01/1385 албан бичгээр 2024 оны төлөвлөгөөнд оруулж хамтран ажиллах хүсэлтээ хүргүүлээд байна Хариу ирээгүй байна.	0
2.1.1.5	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн бүртгэл хяналтыг сайжруулж, эмийн чанар, аюулгүй байдлыг хангах, хангамж хүртээмжийг нэмэгдүүлж, эмийн эргэлтийн сангуудын үйл ажиллагааны сумдын зохицуулалтыг ИТХ-аар шийдвэрлүүлэх.	Зайлшгүй болон амин чухал эмийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 1705.6	2021	87.2	90	Эрүүл мэндийн сайдын 2023 оны А/197 тушаалаар батлагдсан "Зайлшгүй шаардлагатай эмийн Х жагсаалт батлах тухай" тушаалын дагуу эм болон эмийн чанар аюулгүй байдлыг ханган, тасралтгүй, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор төрийн болон хувийн хэвшлийн нийт 26 эм ханган нийлүүлэх байгууллага, эмийн сангуудад жил бүр 2-3 удаа хяналт хийснээр зайлшгүй болон амин чухал эмийн хангалт 90.2 хувьтай байна. 2021 онд зайлшгүй болон амин чухал 88.5 хувьтай байсан бол 2024 оны эхний 9 сарын байдлаар 90.2 хувьтай болж 1.7 хувиар өссөн байна.	100
2.1.1.5	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн бүртгэл хяналтыг сайжруулж, эмийн чанар, аюулгүй байдлыг хангах, хангамж хүртээмжийг нэмэгдүүлж, эмийн эргэлтийн сангуудын үйл ажиллагааны сумдын зохицуулалтыг ИТХ-аар шийдвэрлүүлэх.	Төлбөрийг нь төр хариуцдаг эмийн гүйцэтгэлийн хувь	хувь	2021-2024	УТХО 114.0	2021	83	88	2021-2024 оны хооронд төлбөрийг нь төр хариуцдаг эмийг давхардсан тоогоор хорт хавдартай 206, чихрийн шижинтэй 827, чихрийн бус шижинтэй 67, бамбай булчирхайн алдагдалтай 199, паркинсоны өвчин 4, нүдний даралттай 21, уналт таталт өвчтэй 223, сэтгэцийн өөрчлөлттэй 14, тиреотоксикозтой-12 зэрэг 9-10 төрлийн оноштой нийт давхардсан тоогоор 3114 иргэнд 112 000 000 төгрөгийн эмийн олгосон байна. 2021 онд төлбөрийг төр хариуцаж буй эмийн гүйцэтгэлийн хувь 87.0 хувьтай байсан бол 2023 онд 92.0 хувь олгож 4 хувиар өссөн байна.	100

			Эрх зүйн орчин шийдвэрлэгдсэн эмийн эргэлтийн сангийн тоо	Тоо	2021-2024	-	2021	15	15	Эмийн эргэлтийн сангийн үйл ажиллагааг аймгийн ИТХ-ын 16 дугаар хуралдааны 2023 оны 12 сарын 04-ны 49 дүгээр тогтоолоор 2024 оны 7 дугаар сарын 01-ний өдрөөс татан буулгах, хувьчлах шийдвэр гаргасан. Хувьчлах бэлтгэл ажлыг хангуулах ажлын хэсгийг аймгийн Засаг даргын захирамжаар баталж ажлын хэсэг ажиллаж байна.	
Зорилт	2.1.2	Эхийн эндэгдэлгүй ажиллаж, тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин 2019 онд 10.8 байсныг 2024 онд 9 хүргэж бууруулна.	Эхийн эндэгдэлийн түвшин	түвшин	2021-2024	ЭМДС 1651.7, УТХО 17.9, Хандив тусламж 14.2,	2021	0	0	Жирэмсний хяналтад шинээр жил бүр 600-700 жирэмсэн эх хамрагдаж жирэмсний эрт үеийн хяналт 4 жилийн дундаж 93.4 хувьтай байна. Аймгийн нарийн мэргэжлийн эмчийн хяналтад 94.9 хувь төрж, жирэмсэн төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэл бүртгэгдээгүй. 2021 онд жирэмсний эрт хяналт 88.8 хувьтай байсан 2024 оны эхний 9 сарын байдлаар 97.0 хувьтай бол 8.2 хувиар өссөн. Эхийн эндэгдлийн тохиолдол сүүлийн 15 жил бүртгэгдээгүй.	100
			5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд/	промил ь	2021-2024	ЭМДС 1651.7	2021	10.6	9	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд) 4.7 промил байна. 2021 онтой харьцуулахад 12.5 промилиор буурсан. Эндэгдлийн дотор нялхсын эндэгдэл 1 тохиолдол бүртгэгдэж 1000 амьд төрөлтөд 2.3 промил байна.	
Арга хэмжээ	2.1.2.1	Нэгдсэн эмнэлэг болон сумдын эмнэлгүүдийн эхчүүдийн амрах байрны орчин нөхцөлийг сайжруулах	Эхчүүдийн амрах байраар амарсан эхийн тоо	тоо	2021-2024	УТХО 10.3	2021	253	300	2021-2024 оны байдлаар эхчүүдийн амрах байраар нийт 719 эх амарч 3595 ор хоног ашигласан байна. амрах байрны орчин нөхцөлийн сайжруулах чиглэлд эмнэлэг эрүүл мэндийн байгууллагууд өөрсдийн нөөцөд тулгуурлан нийт 10.3 сая төгрөгний тохижилт хийсэн. Амрах байрны орчин нөхцөлийг сайжруулах төслийн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдийн эмч нар боловсруулан сумын Засаг даргын тамгын газарт орон нутгийн хөрөнгөөр шийдвэрлүүлэхээр хүргүүлээ.	100
	2.1.2.2	0-5 насны архаг хоол тэжээлийн дутагдалтай хүүхдийг эрүүлжүүлэх	Чийрэгжүүлэлтэд хамрагдсан хүүхдийн тоо	тоо	2021-2024	УТХО 7.6, Хандив 14.2	2021	4	3	2021-2024 оны байдлаар хүүхдийг хоол тэжээлийн дутагдал, өсөлтийн хоцрогдлоос урьдчилан сэргийлэх, архаг хоол тэжээлийн дутагдалтай хүүхдийг эрүүлжүүлэх зорилгоор зуны чийрэгжүүлэлт, Эрүүл мэндийн яам, НҮБ-ын Хүүхдийн сангаас хамтран хэрэгжүүлсэн “Гамшигийн үеийн нялх, бага насны хүүхдийн хоол тэжээлийн дэмжлэг” төслийн хүрээнд чийрэгжүүлэн эрүүлжүүлэлтийг зохион байгуулж давхардсан тоогоор 15 сумын 0-5 хүртлэх насны 314 хүүхдийг хамруулснаас 205 хүүхдийг хоол тэжээлийн архаг дутал болон өсөлтийн хоцрогдлоос сэргийлж эрүүл мэндийг сайжруулж, хоол тэжээлийн дутлаас 94 хүүхдийг гаргасан байна. Нийт хоол тэжээлийн дутагдал илэрсэн хүүхдийг 100 хувь гаргасан байна.	100
Зорилт	2.1.3	Хэрэглэгчийн үнэлгээний зэрэг үзүүлэлт 2019 онд 91.5 хувь байсныг 2024 онд 93.6 хувьд хүргэнэ.	Хэрэглэгчийн үнэлгээний хувь	хувь	2021-2024	УТХО 4776.2, ОНХС 96.2, Хандив тусламж 493.6, Төсөл хөтөлбөр 416.6, ЭМДС 49636.7	2021	92.1	93.6	2021-2024 онд нийт 12895 үйлчлүүлэгчдээс сэтгэл ханамжийн судалгааг авсан байна. Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг нь Эрүүл мэндийн сайдын тушаалын дагуу QR код уншуулан иргэдээс сэтгэл ханамжийн судалгааг авч байна. 2024 оны 1 сараас эхлэн нийт эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүд OR код уншуулан үнэлгээ авдаг болсон.Хэрэглэгчийн үнэлгээний ерөнхий үзүүлэлт 93,0 хувьтай байна. 2021 онд 93.0 хувь байсан бол 2024 оны эхний 9 сарын байдлаар 93.5 хувьтай болж сайн үзүүлэлт 1.4 хувиар өссөн байна.	100

2.1.3.1	Нэгдсэн эмнэлгийг компьютер томографи, сумдыг мобайль технологигоор хангах	Тоног төхөөрөмжийн тоо	тоо	2021-2024	УТХО 1500.0	2021	-	1	2023 онд Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт Компьютер томографыг улсын төсвийн 1 тэрбум 500 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар авч суурилуулж нэн шаардлагатай 347 эмчлүүлэгчид дүгнэлт гаргаж, хугацаа алдалгүй мэс засал болон эмийн эмчилгээг 347 иргэнд үзүүлээ. Хавдар 5, цус харвалт 12, хугарал 4, бөөрний чулуу 6, уушиг чалчийх 9, уушигны буглаа 3, нурууны сүрьеэ 2, элэгний олон уйланхай 1, тархины уйланхай 2, цесний хүүдийн чулуу 15-ийг тус тус яаралтай оношлож 3 шатлалд очих урсгалыг бууруулж байна.	100
		Мобайль технологигоор хангагдсан сумын тоо	тоо	2021-2024	УТХО 132.0, Хандив тусламж 20.0	2021	8	15	2022 онд Говь-угтаал, Баянжаргалан, Өндөршил, Сайхан-овоо, Өлзийт, Дэлгэрхангай сумдын эрүүл мэндийн төвүүдэд 60,0 сая төгрөгийн үнэ бүхий мобайль технологи, 2023 онд Адаацаг, Сайнцагаан сумын эрүүл мэндийн төвд Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага болон хувь хүний хандив тусламжаар мобайль технологи, 2024 онд Эрдэнэдалай, Гурвансайхан, Хулд, Луус, Дэлгэрцогт, Дэрэн сумдын эрүүл мэндийн төвүүдэд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар мобайль технологи, Цагаандэлгэр сумын эрүүл мэндийн төв нь гүйцэтгэлийн санхүүжилтээр мобайль технологитой боллоо. Ингэснээр мобайль технологийн үзлэг оношилгоог 5789 иргэнд хийж, 235 иргэнийг анхан шатны эрүүл мэндийн хяналтад авч, 150 иргэнийг эмчилж эрүүлжүүлэн 3 дахь шатлалын эмнэлэгт 20 иргэнийг шилжүүлээ. Ингэснээр өссөн дүнгээр 15 сумын эрүүл мэндийн төвийн мобайль технологиор хангагдлаа.	
	2.1.3.2	Эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдийн эрүүл мэндийн даатгалаар үзүүлэх тусламж үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлж, гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтыг хэрэгжүүлэх.	Нэр төрлийн тоо	тоо	2021-2024	ЭМДС 49636.7	2021	13	14	Нэгдсэн эмнэлэг нь гүйцэтгэлээр санхүүжих тогтолцоонд 2021 оноос шилжиж одоо 18 нэр төрөл, өрх, сумын эрүүл мэндийн төвүүд 2022 оноос эхлэн гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтэд бүрэн шилжсэн. Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтээ 18 нэр төрөлөөр сар бүр 90.0-ээс дээш хувийн гүйцэтгэлтэй авч байна.
	Санхүүжилтын гүйцэтгэлийн хувь	хувь	2021-2024	2021	86.5		93	Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтэд 2021 оноос шилжин нийт 53474.2 санхүүжилт авахаас 49636.7 сая төгрөгийн санхүүжилт авч гүйцэтгэл 93.0 хувьтай байна.		
2.1.3.3	Хот хоорондын зам дагуух сумдын болон алслагдсан бүс нутгийн эмнэлгүүдэд яаралтай тусламжийн цэг байгуулах.	Яаралтай тусламжийн цэгийн тоо	тоо	2021-2024	УТХО 34.2 ОНХС 56.2, Хандив 6.2	2021	2	6	Сайнцагаан сумаар дамжин өнгөрөх Автозамын пост, Хулд, Дэлгэрцогт, Луус, Сайхан-Овоо, Баянжаргалан сумдын эрүүл мэндийн төвийг түшиглэсэн яаралтай тусламжийн цэгийг байгууллаа. Тус цэгүүдээр зам тээврийн осол 115, бусдад зодуулсан 23, уналт 17, хордлого 25, угаартсан 1, амьтанд хазуулсан 15, осолт 1, түлэгдэлт 15, мориноос унасан 2, хугарал бэртэл 10, хурц иртэй зүйлийн нөлөө 26, мотоциклоос унасан 7 зэрэгт анхан шатны тусламж үйлчилгээ үзүүлээ. Сайхан-Овоо, Баянжаргалан сумдын эрүүл мэндийн төвүүдэд яаралтай тусламжийн 6 нэр төрлийн тоног төхөөрөмжийг хүлээлгэн өглөө. Ингэснээр 6 сумын эрүүл мэндийн төвүүдийг түшиглэн яаралтай тусламжийн цэгийг байгуулан яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмжийн хангалт 79,5 хувьтай болж, нийт 257 хүнд яаралтай тусламжийг 100 хувь үзүүлээ.	100

Арга хэмжээ	2.1.3.4	Эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдэд түргэн тусламжийн автомашины парк шинэчлэлт хийж, яаралтай тусламжийн зөөврийн тоног, төхөөрөмжөөр тоноглох	Яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 241.9	2021	46	48	2021 онд эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдийг ДЭМБ байгууллага, Эрүүл мэндийн яамны хөрөнгө оруулалтаар 163,8 сая төгрөгийн хүчилтөрөгч өтгөрүүлэгч, пульсоксиметр, халуун хэмжигч, амбу, Монитор, Автомакс зэрэг нийт 10 төрлийн яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмж, 2022 онд эмнэлэг эрүүл мэндийн төвүүдэд яаралтай тусламжийн 8 нэр төрлийн тоног төхөөрөмжийг 20,9 сая төгрөгийн хандив тусламжаар, 2023 онд яаралтай тусламжийн иж бүрдлийг 8 сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд тус тус хуваарилан олголоо. Ингэснээр яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмжийн хангалт 55.3 хувьтай байсан 2024 онд 78.0 хувь болж 22.2 хувиар өссөн байна.	100
			Тоноглогсон тоо	тоо	2021-2024	УТХО 212.8, Хандив 321.0	2021	2	5.0	Луус, Сайхан-Овоо сумд түргэн тусламжийн автомашиныг хүчилтөрөгч өтгөрүүлэгч, амбу, хэл дарагч, ларингоскопи, гэмтлийн бэхэлгээ, зөөврийн зүрхний цахилгаан бичлэгийн аппаратаар, Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт Эрүүл мэндийн яамны хөрөнгө оруулалтаар 157,6 сая төгрөгийн өртөг бүхий түргэн тусламжийн иж бүрэн тоноглогдсон эмнэлгийн автомашиныг олгож, Дэлгэрхангай, Баянжаргалан Эрдэнэдалай, Говь-Угтаал, Өлзийт, Өндөршил, Гурвансайхан, Цагаандэлгэр сумдын эрүүл мэндийн төвүүдийн түргэн тусламжийн автомашиныг нийт 64.6 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжөөр тус тус тоноглолоо. Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт улсын төсвийн 198,0 сая хөрөнгө оруулалтаар Patrol маркын автомашин, Нарлаг Монголын тээвэр зууч" Нямхишиг транс" ХХК нийгмийн хариуцлагын хүрээнд аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт 123,0 сая төгрөгийн бүрэн тоноглогдсон. Ингэснээр эмчлүүлэгчид газар дэрээ түргэн тусламжийг авах таатай нөхцөл бүрдэж нийт тоноглогдсон машин 11 боллоо.	
			Машины хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 2474.2, ОНХС 40.0, Хандив тусламж 142.0, Төсөл хөтөлбөр 416.6	2021	92	95	2021 онд Дэрэн сумын эрүүл мэндийн төвд автомашин, 2022 онд Дэлгэрхангай эрүүл мэндийн төвд улсын төсвийн санхүүжилттэйгээр Фургон автомашин, аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт иж бүрэн тоноглогдсон автомашин, Уламжлалт анагаах ухааны Нэгдсэн эмнэлэг, Эрдэнэдалай, Хулд сумдын Эрүүл мэндийн төвд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Probox суудлын автомашин, 2023 онд Сайнцагаан, Өлзийт-Мандал өрхийн эрүүл мэндийн төвд орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө 40,0 сая төгрөгөөр суудлын автомашин, Луус сумын эрүүл мэндийн төвд фургон автомашин, Өлзийт сумын эрүүл мэндийн төвд аксент маркийн автомашиныг шинээр тус тус олгосон байна. 2024 онд Улсын төсвийн 1552.7 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Өлзийт, Цагаандэлгэр, Эрдэнэдалай, Гурвансайхан сумын Эрүүл мэндийн төвд ЛАНД 78 маркын автомашин, Сайхан овоо, Өндөршил сумын эрүүл мэндийн төвд НIACE маркын автомашин, аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт MANTGE-3180 маркын автомашин, Говьугтаал сумын эрүүл мэндийн төвд Probox маркийн автомашиныг тус тус хүлээлгэн өгч яаралтай түргэн тусламжийн бэлэн байдлыг хангалаа. 2021-2024 оны хооронд Эрүүл мэндийн салбарт 44.2 хувьд автомашины парк шинэчлэлт хийлээ. Автомашин хангалт 98.0 хувьтай болж 4 хувиар өссөн байна.	

	2.1.3.5	Хоёрдогч шатлалын нарийн мэргэжлийн оношилгоо, эмчилгээ, зөвлөгөөг анхан шатны эмнэлгүүдэд алсын зайнаас авах цахим харилцааны нөхцөлийг бүрдүүлэн компьютерээр хангах.	2 дагч шатлалын эмнэлэгээс онлайнаар зөвлөгөө авсан тоо	тоо	2021-2024	УТХО 1.0	2021	10	30	Эрүүл мэндийн төвүүд нь лавлагаа шатлалын эмнэлгээс алсын зайн оношилгоог 117 тохиолдол дээр авч цахимаар авлаа. Төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн төвөөс эмчилгээ оношилгооны зөвлөгөөг 15 удаа, гэмтлийн үеийн тусламж үйлчилгээ, эмийн чанар аюулгүй байдал, олон улсын эмнэлзүйн программ хэрхэн ашиглах, хүүхэд болон насанд хүрэгчдийн томуугийн эмчилгээ, гамшгийн үеийн сэтгэлзүйн тусламж зэрэг 25 сэдвээр нийт давхардсан тоогоор 125 удаагийн цахим зөвлөгөө мэдээлэл хүргэлээ. Лавлагаа шатлалын эмнэлгээс 4 жилийн хугацаанд нийт 117 тохиолдол дээр цахим зөвлөгөө авч цаг алдалгүй эмнэлгийн тусламжийг үзүүлж эмчилгээ, оношилгоо 100 хувь үр дүнгээ өгсөн.	100
			Компьютерийн тоо	тоо	2021-2024	УТХО 180.1, Хандив 4.4	2021	31	50	2021-2024 онд Эрүүл мэндийн газар, Нэгдсэн эмнэлэг, 15 сумын Эрүүл мэндийн төв, 2 өрх, Уламжлалт анагаах ухааны Нэгдсэн эмнэлэг, Зооноз өвчин судлалын төв зэрэг нийт 21 байгууллагуудын оношилгоо, эмчилгээ, зөвлөгөө, бүртгэл мэдээлэл, дархлаажуулалт, санхүүд зориулан суурин 95, зөөврийн 17 нийт 112 компьютероор хангагдсан. Эрүүл мэндийн газар алсын зайн сургалт мэдээллийн иж бүрэн тоног төхөөрөмжөөр хангагдаж, өрх сумдын Эрүүл мэндийн төвүүдтэй зайнаас холбогдох боломж бүрдсэн. Ингэснээр нийт компьютерын тоо 112 болж хангалт 100 хувь болсон.	
Дэд зорилт	2.1.3.1	Эмнэлгүүдийн тоног төхөөрөмжийн хангалт 2019 онд 85.0 байсныг 2024 онд 86.7 хувьд хүргэнэ.	Нэн шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	Хандив 1580.8 ОНХС 2290.0, УТХО 18094.3	2021	85.6	86.7	2021-2024 онд нийт 110 нэр төрлийн 10825.0 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжөөр хангагдлаа.Тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь 87,0 байсан бол 2024 онд 92.1 хувьтай болж 5.1 хувиар өссөн. Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт улсын төсөв болон, хандивлагч байгууллагын тусламжтайгаар 6843.0 сая төгрөгийн, өрх, сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд төгрөгийн тоног төхөөрөмжөөр хангагдлаа.	100
	2.1.3.1.1	Нэгдсэн эмнэлэг болон Өндөршил, Дэрэн, Цагаандэлгэр сумдын эрүүл мэндийн төвүүдийн барилгыг шинээр барих.	Тухайн жилд шинээр барьсан эмнэлгийн барилгын тоо	тоо	2021-2024	УТХО 8600.0	2021	-	3	Сайнцагаан сумын 100 ортой Нэгдсэн эмнэлгийн барилгын угсралтын ажлыг 2019 онд "Тэнгэрийн тэмдэг" ХХК 8,752,9 сая төгрөгийн санхүүжилтэйгээр гэрээ байгуулж 3 жилийн хугацаанд баригдан 2023 онд үлдэгдэл 1300,0 төгрөгийг суулгаснаар 100 ортой шинэ барилга ашиглалтад орж үйл ажиллагааг эхлүүлэн иргэдэд үйлчлэх таатай, ээлтэй орчин бүрдлээ. 2024 оны улсын төсөвийн 500.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Дэрэн сумын эрүүл мэндийн төвийн барилгыг эхлүүлнэ. Өндөршил, Цагаандэлгэр сумдын эрүүл мэндийн төвийн шинэ барилгыг хойшлогдсон.	10
	2.1.3.1.1	Нэгдсэн эмнэлгийн амбулатори, Уламжлалт анагаах ухааны төв, Зооноз өвчин судлалын төв, Адаацаг сумын эрүүл мэндийн төвийн	Засвар хийгдсэн эмнэлгийн тоо	тоо	2021-2024	УТХО 50.0, ОНХС 861	2021	-	6	2021-2024 онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Эрдэнэдалай сумын эрүүл мэндийн төв гадна талын тохижилтын ажил, орон нутгийн хөгжлийн сангийн 172,7 сая төгрөгөөр Эрдэнэдалай, Гурвансайхан, Дэлгэрцогт, Өндөршил, Баянжаргалан сумдын эрүүл мэндийн төвүүдэд их засвар, Уламжлалт анагаах ухааны Нэгдсэн эмнэлгийн засвар, Адаацаг сумын эрүүл мэндийн төвийн барилгын их засварууд 100 хувьтай хийгдэж дууссан. Зооноз өвчин судлалын төвийн шинэ барилгын бариулахаар газрыг шийдүүлэн, техникийн нөхцөл шаардлагыг гаргалаа. Нийт засвар хийгдсэн эмнэлгийн тоо 8 болсон.	100

Арга хэмжээ	2	барилгуудад их засвар , Боржигон мандал, Өлзийт мандал, Гурвансайхан сумын эрүүл мэндийн төвд өргөтгөл хийх.	Өргөтгөл нийсэн эмнэлгийн тоо	тоо	2021-2024	ОНХС 1368.0	2021	-	1	Өлзийт мандал өрхийн эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөл хийж хүүхдийн тусламж үйлчилгээ, лабораторийн тусламж үйлчилгээ зэрэг эмчилгээ үйлчилгээний тоо нэмэгдэж, иргэд үйлчлүүлэх таатай орчин бүрдлээ. Боржигонмандал өрхийн эрүүл мэндийн төвийг цэвэр, бохир ус, нийтийн халаалтад холбохоор зураг төслийн ажлыг Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хийж өргөтгөлийн барилгыг 2025 онд барихаар хойшлогдсон.	
	2.1.3.1.3	Нэгдсэн эмнэлэг, Зоонозын өвчин судлалын төв, сум дундын эмнэлэг, сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийг оношилгоо, эмчилгээний тоног, төхөөрөмжөөр хангах.	Сум өрхийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 3943.1, Хандив 224.4, ОНХС 61.0	2021	79.7	80.0	2021 онд улсын төсвийн 2601.6 сая төгрөгийн 19 нэр төрлийн тоног төхөөрөмжөөр, 2022 онд улсын төсөв болон хандивлагч байгууллагуудын санхүүжилт 741.2 сая төгрөгийн 40 нэр төрлийн тоног төхөөрөмжөөр, 2023 онд хандивлагч байгуулага болон улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт 146.9 сая төгрөгийн 14 төрлийн тоног төхөөрөмжийг тус тус олгосон байна. 2024 онд Баянжаргалан, Дэлгэрхангай сумын эрүүл мэндийн төвүүд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 8 төрлийн тоног төхөөрөмж, Уламжлалт анагаах ухааны нэгдсэн эмнэлэг нь 12 орыг тус тус худалдан авч орчин нөхцөлөө сайжрууллаа. Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас зудын нөхцөл байдалтай холбогдуулан Өлзийт, Сайхан-Овоо, Цагаандэлгэр, Эрдэнэдалай сумдад 2 төрлийн нийт 20.8 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 68 багийн эмч нарын ажиллах нөхцлийг сайжруулах зорилгоор 53.6 сая төгрөгийн багийн эмчийн үзлэгийн цүнхийг тус тус хандивлан өглөө. Сум өрхийн тоног төхөөрөмжийн хангалт 89.1 хувьтай болж 2021 оноо 10.1 хувиар өссөн байна.	100
			Нэгдсэн эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 5497,0 Хандив тусламж 1356.8,	2021	92.0	93.5	2021 онд улсын төсөв болон хандивлагч байгууллагын санхүүжилтээр зөөврийн дижитал рентген аппарат, амьсгалын аппарат, дижитал зөөврийн рентген, нуклейн хүчил ялгач машин, унтуулгын аппарат, дурангийн аппарат, амьсгалын аппарат зэрэг 96 нэр төрлийн 3110,8 сая төгрөгийн, 2022 онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар уян дурангийн иж бүрдэл, суурин болон зөөврийн эхо аппарат, шүдний кресло, тархины пофлер, зэрэг 31 нэр төрлийн 846.6 сая төгрөгийн, 2023 онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар уян дуран, рентген зэрэг 16 нэр төрлийн 2000.0 сая төгрөгийн, 2024 онд улсыг төсөвийн хөрөнгө оруулалтаар зүрхний эхо, хог хаягдлын автоклав, ходоодны уян дуран, элиза уншигч аппарат зэрэг 8 нэр төрлийн 473.7 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжөөр тус тус хангагдсан байна. 2021-2024 онд аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт нийт 6843.0 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжтэй болж хангалтын хувь 95.2 хувь болж 3.2 хувиар өссөн.	
	2.1.3.1.4	Нүхэн жорлонтой эрүүл мэндийн байгууллагуудын дунд сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай болох хөдөлгөөнийг үе шаттай өрнүүлэх.	Сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай ЭМБ-ын эзлэх хувь	хувь	2021-2024	УТХО 4.2	2021	84.2	85	"Сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай Эрүүл мэндийн байгууллага" шалгаруулах болзолт уралдааныг зарлан зохион байгуулж болзол, журмын дагуу дүгнэн шалгаруулснаар эрүүл мэндийн анхан шатны 15 байгууллагаас 13 нь буюу 86,6 хувь нь сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай болсон.	100

Зорилт	2.1.4	Хүний нөөцийн хангалтыг 2019 онд 96.7 хувь байсныг 2024 он гэхэд 97.5 хувьд хүргэнэ.	Хүний нөөцийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 303.6	2021	96.8	97.5	Аймгийн хэмжээнд сүүлийн 4 жилд 138 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн шинээр болон шилжин ирж ажилласан. Хүний нөөцийн хангалтийг нэмэгдүүлэх зорилгоор аймгийн "Хүний нөөцийг хөгжүүлэх" хөтөлбөрт орон байр, оюутаны сургалтын төлбөр, магистр болон баклавын сургалтын төлбөр, нэг удаагийн урамшуулал, эмчилгээний дэмжлэг, гадаад сургалтын төлбөр гэсэн 7 чиглэлээр 117 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд 245 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн бөгөөд үүний үр дүнд нийт 79 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн шинээр төгсөн ажиллаж байна. Нарийн мэргэжлийн эмчийн хангалт 97.0 хувь, сувилагчийн хангалт 87.6 хувьд хүрч, хүний нөөцийн хангалт 97.2 хувь болж 2021 оноос 0.4 хувиар өссөн.	100
Арга хэмжээ	2.1.4.1	Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийг тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөл бүрдүүлэх замаар орон сууцаар хангах	Орон сууцаар хангагдсан албан хаагчдын эзлэх хувь	хувь	2021-2024	УТХО 123.4	2021	42	45	Эрүүл мэндийн салбарт нийт 720 албан хаагч ажиллаж байгаа бөгөөд гэрт 26,3 хувь, орон сууцанд 56,7 хувь, бусад нөхцөлд 17 хувь нь амьдарч байна. Дэлгэрхангай, Дэрэн, Дэлгэрцогт, Өндөршил, Говь-Угтаал, Нэгдсэн эмнэлэг, Эрүүл мэндийн газар, Өндөршил, Цагаандэлгэр, Адаацаг, Эрдэнэдалай, Уламжлалт анагаах ухааны нэгдсэн эмнэлэгт шинээр төгсөж ирээд ажиллаж байгаа 49 албан хаагчийг орон байраар хангаж, ажиллаж байгаа 48 албан хаагчийг Ипотекийн 6 хувийн орон сууцны зээлэнд хамруулсан. 2021-2024 онд нийт 112 албан хаагч орон байрны нөхцлөө сайжруулсан байна. Ингэснээр орон сууцаар хангагдсан албан хаагчдын эзлэх хувь 2021 онд 42.0 хувьтай байсан бол 2024 он эхний 10 сарын байдлаар 56,7 хувьтай болж 14.7 хувиар өссөн байна.	100
	2.1.4.2	Эрүүл мэндийн салбарт нэн шаардлагатай нарийн мэргэжлийн эмч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтнүүдийг мэргэшүүлэн бэлтгэх.	Нарийн мэргэжлийн эмчийн хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 73.2	2021	94.6	96.9	2021-2024 онд аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт лаборатори, дотор, эрчимт эмчилгээ, яаралтай тусламж, ходоодны дуран судлал, чих хамар хоолой, арьс, хавдар, дүрс оношилгоо, нярай, компьютер томографи, сэтгэл засал, сэргээн засах, бөөр, зүрх, клиник эм зүйч, хавдрын хими эмчилгээ, эмэгтэйчүүдийн дуран зэрэг нийт 18 чиглэлээр 25 нарийн мэргэжлийн эмч нарыг, Адаацаг сумын эрүүл мэндийн төвд хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн дотоод шүүрэл, Дэлгэрцогт сумын эрүүл мэндийн төвд гэмтэл согог засал, Эрдэнэдалай сумын эрүүл мэндийн төвд хүүхэд, мэс засал судлал, эрүүл мэндийн удирдлага, Боржигон мандал өрхийн эрүүл мэндийн төв, Цагаандэлгэр, Хулд, Говь-Угтаал, Өлзийт, Өндөршил, Дэлгэрхангай сумын эрүүл мэндийн төвийн эмчийг хэвлийн хөндийн хэт авиа судлалаар нийт 13, Зоонозын өвчин судлалын төвд зоонозын өвчин судлал, Эрүүл мэндийн газарт талбарын тархвар судлал, эмэгтэйчүүдийн дотоод шүүрэл, орчны эрүүл мэнд судлалын 4 нарийн мэргэшлийн нийт 42 эмч, эмнэлгийн дээд мэргэжилтэнг нарийн мэргэшлээр бэлтгэсэн. Ингэснээр нарийн мэргэжлийн эмчийн хнагалт 97%-тай болж 2%-иар өссөн байна.	100
			мэргэшүүлсэн эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо	тоо	2021-2024	УТХО 12.0	2021	16	43	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт мэс засал, ариутгал, мэдрэл, дархлаажуулалт, яаралтай, гемодиализ, бичил амь судлал, хүүхэд, халдварт, чих хамар хоолой, компьютер томографийн техникч зэрэг нарийн мэргэжлийн сувилагч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн нийт 23, өрх сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд дархлаажуулалт,серилоги судлал, ариутгал, хүүхэд, нийгмийн эрүүл мэндийн судлал, бүртгэл мэдээлэлийн чиглэлээр нийт 32 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг тус тус бэлтгэн ажиллуулж байна. 2021-2024 онуудад нийт 55 нарийн мэргэшлийн сувилагч, тусгай мэргэжилтэнг бэлтгэж 49-өөр нэмэгдэн орон нутгийн иргэдэд нарийн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна.	100

	2.1.4.2.1	Анагаахын их сургуулиудтай хамтран ажиллаж орон нутагт нэн шаардлагатай сувиллагч мэргэжилтний хангалтыг нэмэгдүүлэх.	Сувилагч мэргэжилтний хангалтын хувь	хувь	2021-2024	УТХО 63.6	2021	84.6	87.0	2021 онд Глобал удирдагч дээд сургуультай хамтран 25 сувиллагчтай гэрээ байгуулан 3 жилдээ суралцаж байна. Аймгийн "Хүний нөөцийг хөгжүүлэх" хөтөлбөрийн хүрээнд төгсөх ангийн 12 оюутаны сургалтын төлбөр 24,290 сая төгрөгийг төлж орон нутагт ажиллууллаа. 2021-2024 онуудад нийт эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвд 28 сувиллагч шинээр төгсөж ирээд орон нутагтаа ажиллаж байна. Нийт 153 сувиллагч ажиллахаас 134 сувиллагч ажиллаж байгаа бөгөөд сувиллагч мэргэжилтний хангалт 87,6%-тай байна.	100
Дэд арга хэмжээ	2.1.4.2.2	"Ахмадын ордон", "Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжлийн төв"-д ахмад настнууд болон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд сэргээн засах тусламж үйлчилгээг үзүүлэх мэргэшлийн хүний нөөцийг сурган бэлтгэх.	Сэргээн засах тусламж үзүүлэх мэргэшсэн хүний нөөцийн тоо	тоо	2021-2024	УТХО 4.7	2021	1	4	Дорноговь аймгийн Анагаах ухааны сургуультай хамтран ажиллаж сэргээн засах тусламж үйлчилгээний чиглэлээр нийт 15 сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд 15 сувиллагч, тусгай мэргэжилтэнг бэлтгэлээ. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжлийн төв шинээр ашиглалт орж 4 их эмч, 1 сэргээн засалч, нийгмийн эрүүл мэндийн ажилтанг мэргэшүүлэн сургаж ажиллуулж байна. Ахмадын ордонд аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн ахмадын эмч давхар хариуцан ажиллаж байна. 2021-2024 онуудад нийт 20 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг бэлтгэлээ.	100
Арга хэмжээ	2.1.4.3	Гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн нарийн мэргэжлийн эмч, сувиллагч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтнүүдийг туршлага судлуулж, сургалтад хамруулах.	Гадаад сургалтанд хамрагдсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний тоо	тоо	2021-2024	УТХО 26.7	2021	-	79	2021-2024 онуудад ОХУ, БНХАУ, БНСУ, Япон, Индонез, Банконг зэрэг 8 оронд удирдлага, зооноз, уламжлалт,сувилахуй, нүдний чиглэлээр нийт 104 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг дадлагажуулах болон туршлага судлах сургалтад хамрууллаа. Мөн Монгол-Японы эмнэлэгтэй хамтран ажиллаж "Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар аюулгүй байдлыг сайжруулах" чанарын туршлага судлах сургалтад 42 эмч мэргэжилтэн хамруулсан байна.	100
ХЭРЭГЖИЛТИЙН ДУНДАЖ											97.2

Зорилго -100

Зорилт -96.1, Дэд зорилт-100, Арга хэмжээ-92.7

ХЭРЭГЖИЛТ НЭГТГЭЖ ГАРГАСАН: ЭМГ-ЫН ХШУДА ХАРИУЦСАН АХЛАХ
МЭРГЭЖИЛТЭН П.ОЮУНЧИМЭГ

ХЯНАСАН: ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ДАРГА Б.АЛТАНТӨГС